

Rebecka Marklund
Avdelningen för energieffektivisering

Länsstyrelsen Dalarna
Agenda 2030 enheten
Magnus Eriksson
Åsgatan 38
791 84 FALUN

Strategisk hållbar samhällsplanering i Dalarna

Beslut programprojekt

Statens energimyndighet beviljar Länsstyrelsen Dalarna stöd motsvarande 100 procent av stödgrundande kostnader, dock högst 2 900 000 kronor. Stödet lämnas för genomförande av projektet Strategisk hållbar samhällsplanering i Dalarna under tiden 2018-11-07 – 2020-10-31. Projektet genomförs inom ramen för Programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling - kapacitet. Beslutet fattas med stöd av anslag 1:10 lokal och regional kapacitetsutveckling för energi- och klimatomställning i gällande regleringsbrev för Statens energimyndighet.

Följande villkor gäller för beslutet.

- A Projektet ska genomföras i enlighet med projektbeskrivningen nedan.
- B Villkor som avser genomförande, rapportering, utbetalning, ekonomisk och teknisk redovisning, hävande av beslut, återkrav m.m. återfinns i bilaga B.
- C Medsänd villkorsbilaga B ska undertecknas och återsändas till Energimyndigheten inom fyra veckor efter mottagandet av beslutsbrevet.

Ansökan

Länsstyrelsen Dalarna ansöker om ekonomiskt stöd med 2 900 000 kr för att under 2018-11-01 – 2020-10-31 genomföra projektet Strategisk hållbar samhällsplanering i Dalarna. Ansökan har behandlats inom ramen för utlysningen Implementering och utveckling av energi- och klimataspekter i relation till befintlig lagstiftning inom Programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling-kapacitet. Förändringar i tidsplan har gjorts i samråd med den sökande.

Skäl för beslutet

Projektet syftar till att i samverkan med olika aktörer i Dalarna utveckla samt implementera stöd i hur energi- och klimatfrågor kan få ökat genomslag i

Datum
2018-11-07

Dnr
2018-011681

Projektnr
47376-1

samhällsplaneringen. Projektet bygger vidare på identifierade behov av åtgärder i länets miljömålsarbete samt på tidigare erfarenheter och samarbeten, bland annat forskningsprojektet Den uthålliga regionen.

Energimyndigheten bedömer att projektet adresserar ett viktigt område inom det övergripande arbete som krävs för att genom den fysiska planeringen effektivisera energianvändningen och minska klimatpåverkan. Projektet syftar till att stödja genomförandet av länets nyligen antagna åtgärdsprogram för miljömålen, bland annat genom att utveckla samverkansformer med olika aktörer, nå ut med lärande exempel och genomföra kompetensinsatser till förtroendevalda och kommunala planerare.

Energimyndigheter noterar att kommunerna i länet tillsammans med Högskolan i Dalarna, tagit flera olika initiativ till samverkan för att utveckla och implementera processer, arbetssätt, metoder och verktyg för en hållbar samhällsplanering, med energi- och klimatfrågorna i fokus, såväl inom forskning som praktisk tillämpning. Energimyndigheten bedömer att denna samverkan har varit en framgångsfaktor och projektet syftar nu till att fortsätta utveckla och implementera dessa påbörjade initiativ och tillämpa framtagna kunskaper och verktyg i den verkliga planeringsprocessen. Projektet kommer bland annat att använda erfarenheter från det av Energimyndigheten finansierade projektet *Den uthålliga regionen – energifrågans hantering i samhällsplanering utanför större tillväxtområden*, där akademi, offentlig sektor och näringsliv samverkat för att utveckla ny kunskap, teknik, produkter och tjänster i syfte att rusta glesa regioner till ett mer energi- och klimatsmart samhälle. I projektet framkom att aktörernas kunskap om energifrågans hantering i samhällsplaneringen är begränsad samt att förutsättningarna för energieffektiv utveckling ser olika ut i större tillväxtområden jämfört med regioner där förändringstakten är lägre. En slutsats var dock att en energi- och klimatsmart planering kan innebära kraftiga minskningar av biltrafikens och bebyggelsens klimatpåverkande utsläpp och därmed energianvändningen, även i mer perifera regioner, vilket är något som projektet avser adressera.

Energimyndigheten bedömer att projektets ansats att bygga vidare på, utveckla och implementera tidigare erfarenheter och föreslagna åtgärder bidrar till att stärka projektets genomförande och bedöms ge goda förutsättningar för att åstadkomma en kapacitetshöjning för att arbeta med frågorna i den kommunala organisationen, men även i andra kommuner, då det finns goda möjligheter till nyttiggörande.

Mot denna bakgrund beslutar Energimyndigheten att bevilja stöd till projektet.

Bakgrund

Regeringen har gett Energimyndigheten i uppdrag att under perioden 2018-2020 stödja lokala och regionala aktörer för att bidra till energi- och klimatomställning, vilket omfattar två uppdrag i regleringsbrevet för 2018. Energimyndigheten har

Datum
2018-11-07

Dnr
2018-011681

Projektnr
47376-1

valt att utforma uppdragen som ett stödprogram för kapacitetsutveckling hos offentliga lokala och regionala aktörer. De två uppdragen i regleringsbrevet 2018 inkluderas båda i stödprogrammet Lokal och regional kapacitetsutveckling för energiomställning och minskad klimatpåverkan. Under 2018 fördelas medlen genom ett antal öppna utlysningar. Programmet ska ses som en vidareutveckling av tidigare uppdrag som Energimyndigheten har haft att främja lokal och regional energiomställning och minskad klimatpåverkan. Målgrupperna för programmet är offentliga aktörer på lokal och regional nivå.

Den övergripande effekten som ska uppnås på lång sikt är offentliga aktörer på lokal och regional nivå ska kunna uppnå de nationella mål som rör energiomställning och minskad klimatpåverkan och bidra till att övriga samhällsmål kan nås. Den omedelbara effekten med programmet är att offentliga aktörer på lokal och regional nivå ökar sin organisatoriska kapacitet att kunna arbeta mer effektivt och strategiskt med energiomställning och minskad klimatpåverkan.

För att öka kunskapen och kapaciteten att integrera energi- och klimataspekter i tillämpningen av befintlig lagstiftning ger Energimyndigheten bland annat stöd till projekt som bidrar till ökad integrering av energi- och klimataspekter i fysisk planering. Den fysiska planeringen i form av exempelvis länsplaner, regionala utvecklingsstrategier samt lokala översiktsplaner, detaljplaner och andra strategiska planer är, liksom de kommunala och regionala energi- och klimatstrategierna, viktiga verktyg för att nå en energiomställning och minskad klimatpåverkan. Då olika kommunala och regionala aktörer ansvarar för olika frågor rörande exempelvis tillväxt, transporter eller energi- och klimat, är det en utmaning att få dessa uppdrag att dra åt samma håll. För att åstadkomma detta krävs en samordnad planering över sektorsgränser.

Datum
2018-11-07Dnr
2018-011681Projekt nr
47376-1**Projektbeskrivning**

Projekt nr	47376-1	Tidigare stöd	0 kr
Projekt titel	Strategisk hållbar samhällsplanering i Dalarna	Sökt belopp	2 900 000 kr
Projekthandläggare	Rebecka Marklund	Total etappkostnad	2 900 000 kr
Kostnadsställe	D22	Beviljat belopp	2 900 000 kr
Stödfom	Konsumtion	Ackumulerat stöd	2 900 000 kr
		Energimyndighetens andel	100 %
Sökande	Länsstyrelsen Dalarna Agenda 2030 enheten	Org.nr	202100-2429
Projektleddare	Magnus Eriksson	Tel	010-225 00 00
Adress	Åsgatan 38 791 84 FALUN	Fax	023-81 33 86
		Plusgironr	6 88 19-2
		Bankgironr	5050-5858
		Bankkonto	
E-postadress	Magnus.Eriksson@lansstyrelsen.se		
Ärendesammanfattning	Projektet syftar till att i samverkan med olika aktörer i Dalarna utveckla samt implementera stöd i hur energi- och klimatfrågor kan få ökat genomslag i samhällsplaneringen. Projektet bygger vidare på identifierade behov av åtgärder i länets miljömålsarbete samt på tidigare erfarenheter och samarbeten, bland annat forskningsprojektet Den uthålliga regionen.		

Mål**Effektmål:**

- Dalarna bidrar i högre grad än idag genom samhällsplaneringen till miljömålen Begränsad klimatpåverkan och God bebyggd miljö samt de globala hållbarhetsmålen Hållbara städer och samhällen, Hållbar energi för alla och Bekämpa klimatförändringarna.
- Tillämpningen av samhällsplaneringen i Dalarnas kommuner har blivit påtagligt mer klimatsmart och hållbar:
 - inom fem år inarbetat genom tydliga skrivningar/riktlinjer i planer och program där metoder/arbetssätt som utvecklats gemensamt i Dalarna implementerats
 - inom 10 år tydligt se resultat i den byggda miljön, vissa åtgärder tidigare
- Den regionala och mellankommunala nivån i samhällsplaneringen har påtagligt förstärkts genom en stärkt institutionell kapacitet.

Projektmål:

- Genomförande, dokumentation och kommunikation av fyra nyckelprojekt i fyra kommuner där metoder och arbetssätt med hög klimat- och energirelevans tillämpas och utvecklas.
- Framtagande av minst ett planerings-/kunskapsunderlag i syfte att öka fokus på den regionala och mellankommunala nivån i samhällsplaneringen.

Datum
2018-11-07

Dnr
2018-011681

Projektnr
47376-1

- Ta fram förslag på minimikrav för verksam tillämpning av ett antal olika aspekter i samhällsplaneringen, det så kallade Dalaribba.
- Nå överenskommelse med minst åtta kommuner om att tillämpa Dalaribba.
- Arrangera forum för kunskapsöverföring och metodutveckling inom hållbar samhällsplanering i syfte att öka kapaciteten i deltagande kommuner och övriga organisationer.
- Ta fram förslag på fortsatt regional samverkan för en hållbar samhällsplanering.
- Se över möjligheten att utveckla uppföljningen mot mer uppföljning av planeringens effekter i den byggda miljön.

Genomförande

Projektorganisationen består bland annat av representanter för Länsstyrelsen, Högskolan Dalarna, Region Dalarna, branschföreningen Byggdialog Dalarna, samt kommunerna Borlänge, Falun, Mora, Ludvika och Malung-Sälen. Inledningsvis i projektet tecknas överenskommelse med de medverkande aktörerna och därefter tas en mer detaljerad tids- och arbetsplan fram med milstolpar för projektet.

Planerade aktiviteter:

1. Tillämpa och utveckla metoder/arbetsätt kopplade till ett nyckelprojekt i varje deltagande kommun som utgör ”hotspot” för hållbar stadsutveckling och innovation.
2. Genomföra åtgärder för samhällsplanering utifrån åtgärdsprogrammet för Dalarnas miljömål med fokus på klimat och energi. Främst avses:
 - Utveckla befintliga och finna nya ändamålsenliga samverkansformer mellan kommunerna och andra parter i samhällsplaneringen.
 - På webben och vid möten förmedla lärande exempel på hållbar samhällsplanering, framtagna metoder och verktyg samt presentera ett planeringsexempel per Dala-kommun.
 - Genomföra insatser för förtroendevalda i kommunerna och regionalt i syfte att stärka deras efterfrågan på hållbar resurseffektiv samhällsplanering/fysisk planering.
 - Genomföra tematiska workshoppar och information för kommunala planerare för att stärka deras arbete för hållbar resurseffektiv samhällsplanering/fysisk planering. Även bjuda in förtroendevalda tillsammans med tjänstemän där så är lämpligt.
 - Metodutveckling för hållbar samhällsplanering i Dalarnas kommuner, exempelvis genom att: sätta rekommenderad Dalaribba för hållbarhetskrav i olika planinstrument genom att tillämpa redan framtagna verktyg eller utveckla egna; se över hur koppling/överlämning mellan de olika skedena i planprocessen kan förbättras, från planering till bygg och mellan aktörerna i de olika skedena så att hållbarhetsambitioner bättre följer med; fortsätta etablera/utveckla metodik för det

Datum
2018-11-07

Dnr
2018-011681

Projektnr
47376-1

goda samtalet i kommunal planprocess och där beakta frågan om mandat och roller.

3. Utveckla den regionala och mellankommunala nivån i samhällsplaneringen, med fokus på klimat och energi. En förankrad åtgärd för detta finns också i åtgärdsprogrammet för miljömålen som lyder: ”Se över hur den regionala och delregionala samhällsplaneringen/fysiska planeringen i Dalarna kan utvecklas, bland annat genom nya regionala tvärssektoriella planeringsunderlag, struktur- och framtidsbilder samt scenarier. Inom projektet kommer man också undersöka möjligheten att utveckla uppföljningen av samhällsplaneringen och dess effekter i den byggda miljön. Länsstyrelsen Dalarnas medverkar idag i länsstyrelse- och myndighetsgemensamt utvecklingsarbete kring detta som kan komma projektet till del som underlag för en sådan insats.

Utvärdering: Projektet kommer att utvärderas avseende genomförande av aktiviteter, måluppfyllelse, medverkan och spridning av resultat m.m. Utvärderingen kommer bland annat att ske genom enkät och intervjuer med olika medverkande och berörda parter. En extern utvärderare planeras att anlitas för detta. Projektets effektmål kommer bland annat kunna följas upp vid den årliga uppföljningen av miljömålen. Därtill kommer projektets resultat spridas via olika regionala och nationella kanaler.

Tidplan

Projektstart	2018-11-07
Projektslut	2020-10-31
Ekonomisk redovisning	2019-08-30
Lägesrapport	2019-08-30
Ekonomisk redovisning	2020-02-28
Lägesrapport	2020-02-28
Slutrapport	2020-10-31
Ekonomisk slutredovisning	2020-12-31

Ekonomi

Finansiering

År	Finansieringskod	Beviljat belopp
2018	1685	1 156 667
2019	1685	759 333
2020	1685	984 000

Datum
2018-11-07Dnr
2018-011681Projekt nr
47376-1*Kostnads- och personalplan*

År	2018	2019	2020	Summa
Lönekostnader	100 000	661 538	500 000	1 261 538
Övriga kostnader	0	150 000	150 000	300 000
Indirekta kostnader	30 000	198 462	150 000	378 462
Konsultkostnader	0	530 000	430 000	960 000
Summa	130 000	1 540 000	1 230 000	2 900 000

Lönekostnader avser lönekostnader för projektledare samt övrig projektledning. Deltagande kommuner kan också få ersättning för den tid som de lägger ner i projektet. Stödmottagaren är ansvarig för all redovisning gentemot myndigheten och behöver därför få tidrapporter och likande för att kunna visa upp vid en eventuell revision. Eventuella deltagande företag bidrar med egen tid i projektet. Konsultkostnader avser arvodering till forskare vid Högskolan Dalarna, kommunikationsstöd samt konsultstöd för framtagande av underlag. Övriga kostnader är konferenskostnader.

Utbetalningsplan

Planerat utbetalningsdatum	Planerat belopp
2018-11-19	1 156 667
2019-09-13	759 333
2020-03-13	984 000
Summa	2 900 000

Första utbetalningen sker enligt utbetalningsplanen förutsatt att villkorsbilagan inkommit och godkänts av Energimyndigheten

Resultatredovisning

Projektet ska presenteras i de sammanhang där Energimyndigheten så begär. Vid all presentation från projektet ska det framgå att projektet finansieras av Energimyndigheten.

Projektet ska medverka i Energimyndighetens programkonferenser (eller motsvarande) på detta område, samt i övrigt bidra till programövergripande verksamhet genom att exempelvis lämna underlag till utvärdering och syntes.

Alla rapporter från projektet ska lämnas in elektroniskt till Energimyndigheten, i första hand via E-kanalen, och vara utformade enligt gällande mallar för respektive dokument. Aktuella mallar för projektrapportering tillhandahålls av Energimyndigheten.

En ekonomisk slutredovisning ska inlämnas enligt tidplan, elektroniskt i ett påskrivet inskannat exemplar, i första hand via E-kanalen. Mall för ekonomisk slutredovisning tillhandahålls av Energimyndigheten.

All rapportering av projektet som görs till Energimyndigheten kan komma att publiceras på Energimyndighetens webbplats.

Datum
2018-11-07

Dnr
2018-011681

Projektnr
47376-1

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Tobias Lund. Därutöver har handläggarna Peter Dädeby, Jörgen Sjödin och Rebecka Marklund deltagit i den slutliga handläggningen. Föredragande har varit handläggaren Rebecka Marklund.

Tobias Lund

Rebecka Marklund

